

Jantusen talli

Osa 1, Söderberg

Tallikissa Jantunen raotti laiskasti silmiään. Mikä se tuohon tapaan meuhkasi? Kauheaa kolinaa ja koputusta kesken makeimpien iltapäiväunien! Ja taas. Tämä oli jo liikaa. Jantunen venytteli perusteellisesti, nousi, peseytyi hiukan ja lähti sitten kävellä keinuttelemaan ääntä kohti. ”Mikä, mikä, mikä...” se maukui ja avasi tallinoven. ”Paketti Jantusen tallille. Kuittaus tuohon, kiitooos”, papatti violettitukkainen postinkantajatyttö hengittämättä välillä. ”Mitä ihm...”, Jantunen mumisi ja painoi tassunjälkensä paperiin. ”Hyvää päivänjatkoa”, kajautti tyttö ja marssi tehokkain askelin tiehensä. Jantunen tuijotti pakettia ja kynsi sen lopulta auki. Sisältä kapusi nuhjuinen mytty, joka näytti olevan pelkkää partaa. ”Öh,” Jantunen puhahti. ”Söderberg,” vingahti parta. ”Tallitonttuharjoittelija”.

Tyrmistyneen hiljaisuuden jälkeen Jantunen tokeni, käveli verkkaan otuksen ympäri ja kysyi lopulta: ”Tallitonttuharjoittelijako? Minkähän tallin?” ”Tämän tallin”, parta vingahti, kaivoi jostakin uumenistaan ruttuisen paperin ja ojensi Jantuselle. Kissa kopautti lappusta tassullaan pariin kertaan kuin arvioiden kannattiko siihen tarttua, otti sen sitten, suoristi ja luki: ”Jantusen Talli, Helsinki. To whom it may concern. Tonttuharjoittelija Söderberg on lähetetty tutustumaan tallielämään, koska harjoittelut joulutoiminnan parissa on katsottu suoritetuiksi (ikäajoiksi). Tiedusteluosastomme mukaan se paikka, jossa pippuri kasvaa oli jo varattu, joten päädyimme lähettämään Söderbergin Teidän tonttutomaan tallinne pääkaupunkiseudulla. Pitäkää hyvänänne. Kunnioittavasti teidän, Vara-apulaisylitonttu Selma-Aulikki Schön-Tarkkonen. Ps. Siltä varalta, että Teillä on kysyttävää tai ongelmia, en jätä Teille yhteystietojani.”

”Öh”, Jantunen puhahti uudelleen ja tuijotti epäuskoisena vuoroin paperia, vuoroin parran sisästä pilkottavia silmiä. ”Öh!”

--

Prängpongkilinkolin! Jantunen hyppäsi jaloilleen selkäkarvat pystyssä ja häntä pörhöllään, valmiina sylkemään. ”A-a-anteeksi”, kuului tukahtunut ääni tallin nurkasta. Jantunen huokasi. Oli tämäkin aamuerätyt. ”Enkö minä käsenyt olla koskematta mihinkään!” ”Niinniinniin, minä vain venyttelin”, vinkuääni vastasi. ”Minä luulin, että tonttujen tärkein taito on olla hiljaisia ja huomaamattomia!” ”Minä reputin sen kurssin.” ”Eikö teillä järjestetä uusintoja reuttaneille?” Jantunen puhahti ja aloitti aamupesun. ”Ta-talousoaston mukaan jä-jälkieni korjaaminen toistamiseen olisi tullut niin kalliiksi, että olisi pitänyt pe-peruuttaa joulu”, Söderberg vinkaisi vaivalloisesti ja aivasti: ”Tääl-tääl-atsuu-lä on pölyistä.” ”Tallitonttuharjoittelija”, mutisi kissa nuollessaan turkkiaan ja nosti sitten katseensa seinälle, jossa riippui isännän kiintoavainsarjan vieressä emännän maalaama, jouluisten led-valojen reunustama kyltti: Jantusen talli. ”Tallitonttuharjoittelija”, mutisi kissa uudelleen ja jatkoi peseytymistä.

”A-a-anteeksi”, kuului nurkasta. ”Anteeksi, mutta onko täällä aamuisin paljon töitä? Tarkoitatan... he-he-heppoja, onko niitä paljon.” ”Viitisenkymmentä tallin takaosassa ja 197 tässä vieressäni”, Jantunen nyökäytti päätään kynsien huoltansa lomassa. ”Ja ensi kesänä jokunen lisää, kun emäntäkin ajaa A-kortin ja hankkii oman kulkineen tuon isännän Yamaha XS:n rinnalle, mutta meikäläisen työmäärään se ei varsinaisesti vaikuta. Meillä on näet sellainen sopimus, että ihmiset huoltavat itse ajokkinsa. Minun vastuullani on yleinen järjestyksenpito, toisin sanoen aamukierros, päiväkierto ja iltakierto tallissa. Sitä on oltu vähän niin kuin vartiohommissa vuoden verran”, Jantunen totesi ja sylkäisi kynnenpalan suustaan.

”197 he-hevosta”, vinkaisi tonttuharjoittelija ja lähti kolistelemaan Jantusta kohti. ”Älä, älä, älä

liiku!” kissa maukaisu hädissään ja syöksähti nurkkaan tontun luo. ”Kaatat vielä isännän lellikin!” Partakasasta Jantuseen tuijotti kaksi hämmentynyttä silmää. ”Emäntä aina sanoo, että isäntä silittelee pyöräänsä enemmän kuin häntä”, Jolkkonen selitti. ”Niin että kohtelee tätä varoen”, kissa viittasi peitteen suojaamaan möykkyyn tontun vieressä. ”Mi-mi-minä en nyt yhtään ymmärrä”, vinkaisi tonttuharjoittelija hädissään ja istui surkeana lattialle. Kissan alkoi käydä onnetonta otusta sääliksi. ”Kyllä sinä opit. Ei se ole yhtään niin vaikeaa kuin aluksi saattaa kuulostaa. Katsot vain, ettet osu pyörään tai autoon liikkuessasi, siitä se lähtee.”

”Pyörä... Auto...”, mutisi parta. ”Juuri niin, hyvä!” Jantunen rohkaisi. ”197 hevosta”, mutisi parta. ”Aivan, aivan. Eivät kuulemma enää virallisesti käytä hevosvoimia, mutta minusta se kuulostaa paremmalta kuin watti tai kilowatti. Jotenkin räyhäkämmältä, jos ymmärrät. Watti on aavistuksen latteaa meikäläisen makuun”, Jantunen selitti ja katsoi arvostellen takkuista partamytyä edessään. ”Kuule, näissä hommissa siisti turkki on ehdottoman tarpeellinen. Vähän niin kuin pääsyvaatimus.” ”On tähän ko-kokeiltu kylpyä jos jonkinlaista...”, kuului pihinä parran sisältä. Jantunen värähti inhosta: ”Kylpyä! No ei ihme, että olet tuon näköinen.” Kissa kävellä keinutteli mielteliäänä isännän työkalukaapille ja palasi käsisirkkelin kanssa. ”Mi-mikä...?” ”Partakone. Luullakseni ainoa malli maailmassa, joka tehoaa tässä tapauksessa. Älä liiku.”

Puolisen tuntia myöhemmin lattialla oli takkuinen, harmaa kasa, jonka vieressä seisoivat saman korkuinen pieni mies ihmetellen ruskeita housujaan: ”Olin melko varma, että ne olisivat olleet siniset, mutta nähtävästi tontunkin muisti voi vuosien vieressä tehdä tepposet.” Jantunen mittaili silmillään lopputulosta, käväisi sitten uudestaan työkalukaapilla ja viimeisteli työnsä huolellisesti metalliharjalla. ”Hmm. Ei paha, ei paha...”, kissa mutisi. ”Jospa vielä... Isännälläkin on sellaisia lenkkejä...” Jantunen jolkotteli isännän kaapille vielä kerran. ”No nyt!” Kissa loisti tyytyväisyydestä katsellessaan vatsaan asti ylettyvää partaa, johon oli muutaman sentin välein pujotettu muttereita. Sitten se tokeni. ”Roskis on tuolla”, Jantunen viittasi tassullaan oven viereen. ”Minä hoidan työkalut.”

--

”Niin, se roskis on siellä oven vieressä?” Jantunen huusi kaapin uumenista, kun ei alkanut kuulua minkäänlaista liikettä. ”Kiitos, löysin sen.” Vastaus tuli aivan kissan takaa, niin että tämä hyppäsi säikähdyksestä. ”Anteeksi. Nähtävästi raajojen vapaa liikkuminen on hiljaisen kulkemisen edellytys.” ”Sitä puhutaankin eri tavalla...” ”Nähtävästi puhuminen sujuu paremmin, kun ilma pääsee ikään kuin vapaasti virtaamaan tuossa kasvojen edessä.” Kissa tuijotti tonttua, joka silmäili ympärilleen: ”Nähtävästi vara-apulaisylitonttukin on erehtyväinen olento. Tämähän on autotalli! Atsiiihih!” ”Tämä on autotalli, juuri niin kuin pitääkin”, Jantunen hermostui. ”Ja minä olen tämän tallin ylivahtikissa. Ilman varaa tai apulaista.” Se käveli häntä viuhdoen seinän viereen.

Söderberg jatkoi häiriintymättä tallin tutkimista. ”Nähtävästi isännälläsi on iso auto”, se huikkasi Jantuselle. ””Iso auto”, Jolkkonen matki. ”Se on Mersu C 280 T, vuosimallia 2000”, kissa huusi katsomatta tonttuun. ”Syö suunnilleen 9 litraa sadalla.” ”Mitäs täältä löytyy”, Söderberg mutisi ja kiskaisi peitteen pois moottoripyörän päältä. ”Älä...”, Jolkkonen kiljahti kahahduksen kuullessaan, mutta se oli jo myöhäistä. Isännän Yamaha oli tosin pystyssä, mutta tonttu tutki sitä innokkaasti ja paikalle ehtinyt Jantunen tunnisti tutun kiillon olennon silmissä. Samanlainen katse isännällä oli aina keväisin, juuri ennen ajokauden alkua. Jantunen huokasi. ”650 kuutiota. Vuosimallia -76. Mutta jos nyt ensin keskityttäisiin tähän jouluun”, se maukaisu tontulle, joka silitteli pyörän kiiltävää pintaa. ”Täytyy sitä tallitonttuharjoittelijoidenkin osallistua jouluun ainakin laulujen ja puuron verran.” ”Atsiiihih!” ”Ja siivouksen. Erityisesti siivouksen”, mutisi Jantunen itsekseen ja huikkasi sitten tontulle: ”Nähtävästi tallitonttuharjoittelija Söderbergin ensimmäinen tehtävä Jantusen tallissa on joulusiivous. Imuria, ränttiä ja muita tykötärpeitä löytyy työkalukaapin vierestä.”

HK